

Informe 1/2012 sobre sancions per encartellar durant la campanya electoral al Parlament de la CAC

I. Antecedents

Se'ns ha donat trasllat de vàries consultes de diferents nuclis que estan rebent notificacions d'incoació d'expedients sancionadors per haver enganxat cartells de propaganda electoral de la CUP - AE fora dels llocs habilitats per la Junta Electoral.

II. Qüestions a examinar

La tramitació d'un expedient sancionador per la comissió d'una infracció administrativa té una sèrie de fases, entre les quals podem formular al·legacions i recursos.

Per tal de facilitar la nostra defensa davant de les regulacions del civisme, us proposem una breu guia sobre els nostres drets en cadascuna de les fases del procediment, que **no pot allargar-se més de sis mesos** (del contrari haurà caducat) i que, en síntesi, són les següents:

- 1.- Incoació de l'expedient. Notificació.
- 2.- Al·legacions a la incoació de l'expedient.
- 3.- Proposta de resolució i noves al·legacions.
- 4.- Resolució de l'expedient.
- 5.- Recurs de reposició i sol·licitud de suspensió de la sanció.
- 6.- Resolució expressa del recurs o silenci desestimatori.
- 7.- Via contenciosa administrativa (davant el jutjat).

Tot seguit desglossem aquestes fases i les passes a fer per a la defensa:

1.- Incoació de l'expedient. Notificació.

Quan rebem la notificació de l'inici d'un expedient sancionador cal que fem 3 passos:

- a) **Apuntem la data** de recepció de la notificació. Això és molt important per a calcular correctament els terminis (especialment el de prescripció dels fets a l'hora d'iniciar l'expedient, quan arriba massa tard, i el de caducitat durant la tramitació de l'expedient en sis mesos naturals).

- Diferència entre caducitat i prescripció?

CADUCITAT de l'expedient: És molt important verificar la durada màxima del procediment, ja que entre la notificació del inici de l'expedient i la notificació de la resolució definitiva no poden haver passat més de sis mesos. La caducitat es pot suspendre per part de l'instructor (per exemple si està a l'espera d'informes externs) però quan es reprèn no torna a començar 6 mesos més sinó sols el temps restant, el que li quedava abans de suspendre. Un cop caducat l'expedient, l'ajuntament fermenés podrà tornar-lo a incoar si els fets no han prescrit.

PRESCRIPCIÓ de la infracció: Depenent de la graduació de la infracció (lleu, greu i molt greu) en aplicació de l'ordenança de cada municipi, no es pot incoar l'expedient sancionador si ja han transcorregut més de dos, quatre o sis anys (amb caràcter general, si bé altres redueixen la lleu a 6 mesos) des de la comissió de la infracció, perquè aquesta hauria prescrit i els fets ja no serien perseguibles. La prescripció (a diferència de la caducitat) s'interromp quan ens notifiquen actes, és a dir, cada cop que ens notifiquen se suspèn el termini i quan es reprèn són 6 mesos més o 2 anys més o els que pertoquin segons la sanció, és a dir, és regenera de nou tot el termini, no sols el que quedava des de la primera notificació.

b) **Verifiquem les dades** de la persona destinatària, que pot ser una organització o una persona física, i la seva relació amb els fets o la organització a qui s'iniciï l'expedient.

-Què ens notifiquen?

La primera resolució és la incoació de l'expedient (resolució administrativa per la qual s'acorda iniciar-lo), que anirà juntament amb el nomenament de la instructora (designació de la persona que tramitarà l'expedient) i el plec de càrrecs (conjunt de fets denunciats, amb una valoració respecte de la graduació o marge de sanció que es pot imposar en lleu, greu o molt greu. Tot es notifica junt. La infracció i la sanció es regulen generalment a l'ordenança de civisme - convivència - via pública del municipi.

c) **Demanam còpia** de l'expedient administratiu, personant-nos a l'ajuntament. En qualsevol cas, sempre es pot fer efectiu el dret a veure l'expedient.

-Qui hi pot anar?

La representant de la CUP al nucli (és una autorització de nacional), la persona a nom de qui hagi arribat la resolució o qualsevol persona autoritzada per les anteriors (autorització per escrit signat i còpia del DNI).

-Com ens han de lliurar la còpia?

La còpia que ens facin ha de contenir tot el que hi hagi a l'expedient (informes policials, de la brigada de neteja, etc.). Pot ser que alguna cosa la tapin per tema de protecció de dades. En un principi ens haurien de donar la còpia en el mateix moment. Pel cas que no fos així, cal presentar una instància demanant la còpia de l'expedient i la suspensió del termini per a formular al•legacions. És important fer-hi constar el núm. de referència de l'expedient que apareix a l'encapçalament de la resolució que ens han

notificat. No és habitual fer pagar la còpia perquè son molt pocs fulls, però en cas contrari, podem saber el preu de les fotocòpies perquè es troba regulat a l'ordenança de taxes i preus públics.

2.- Al·legacions a la incoació de l'expedient.

És important no perdre dies. Cal consensuar l'escrit entre el nucli i la jurista i presentar-lo en termini a l'Ajuntament o per correu administratiu a la oficina de correus. En qualsevol cas, presentar-les per tal d'allargar el procediment. Si s'esgota el termini ens podrien inadmetre les al·legacions, tot i que el rigor formalista en aquesta fase és menor.

- Quin és el termini?
Normalment el termini d'al·legacions són **deu dies hàbils** (a efectes administratius els dissabtes compten, sols traiem els diumenges i festius).
- Quin ha de ser el contingut de les al·legacions?
Poden anar referides a diversos elements. Fora bo, per tal de facilitar la feina a les juristes, passar un escrit previ on s'expliqui breument els fets: si es van identificar persones, si s'ha ofert a l'Ajuntament la possibilitat de treure els cartells, etc. A grans trets les al·legacions que farà la jurista incidiran en:
  - a) Els fets.- Es poden desvirtuar els fets, és a dir, negar i demostrar que els fets que s'imputen i que constitueixen la infracció no s'han produït o bé que es varen produir d'una altra manera.
  - b) Els subjectes.- Es pot al·legar quelcom de caràcter formal si s'imputa a la CUP-AE o a les seves representants. També, si es pot acreditar, que la persona a qui s'imputa no té relació directa amb els fets. Caldrà estar al text de l'ordenança que normalment inculpa a l'autora material i a l'entitat anunciadora del cartell.
  - c) Defectes de procediment.- Es poden invocar qüestions formals (manca de notificació o notificació defectuosa, etc.). Una notificació correcta és la que es fa a la persona inculpada de forma fefaent deixant constància de la seva recepció, normalment per correu certificat al darrer domicili que li consta a l'administració. Si heu canviat d'adreça i no ho heu notificat, pot ser que emprin l'antiga i no us assabenteu de l'intent de notificació. Tant en aquest cas com en el d'absència del domicili l'ajuntament té l'obligació de fer dos intents de notificació (que pot ser dos hores diferents d'una mateixa data) abans de procedir a publicar la resolució al BOP i donar-nos així per notificades. Del contrari, ens podríem tenir per no notificades, no fer al·legacions a la incoació sinó esperar a al·legar indefensió al final del procediment en el recurs.
  - d) Infraccions de dret.- Per al cas que la jurista detecti que hi ha una mala aplicació de l'ordenança (error en el tipus d'infracció, en la seva graduació, etc.) o bé ens proposem fer una impugnació indirecta de tota l'ordenança del civisme (això suposa un treball jurídic de gran complexitat, on a grans trets s'ataca l'Ordenança sencera per excedir els límits constitucionals d'actuació dels ens locals en matèria de seguretat, d'escasses possibilitats d'èxit jurídic però amb alguns rèdits polítics).

- e) Mitjans de prova.- Cal proposar mitjans de prova d'entre tots els vàlids en dret:
- 1.- Prova documental: L'escrit d'al•legacions s'acompanya del document (fotografies, justificants, vídeo...) o bé es demana a la instructora que el requereixi a qui el tingui en el seu poder. En tractar-se de sancions de multa pot ser interessant acreditar documentalment les situacions d'insolvència de les persones inculpades, segons els casos.
  - 2.- Prova testifical: S'han de fer constar les dades de la persona testimoni per a que se la pugui cridar a testificar en relació als fets, si són certs o són diferents. Es poden avançar unes declaracions jurades.
  - 3.- Prova pericial: Dictàmens de professionals en relació als fets o als danys (valoracions).

3.- Proposta de resolució i noves al•legacions.

La proposta de resolució és un acte de tràmit, en relació a l'estimació o desestimació de les al•legacions formulades i de la prova proposada.

S'hi proposa una resolució, és a dir, s'hi concreta la multa, però encara no s'ha de pagar. I també resol en relació a la prova proposada, i la inadmissió ha d'estar motivada, de manera que, més enllà del resultat de la prova, aquesta qüestió ens pot servir per ampliar els motius d'impugnació en un ulterior recurs.

Aleshores, s'obre un nou termini per a formular al•legacions. El procediment és el mateix: anar a l'Ajuntament a demanar còpia de l'expedient (pot haver documents nous, ratificació d'agents policials, etc.) i passar-ho tot altra vegada a les juristes, que les redactaran en relació al que s'ha valorat a l'Ajuntament i si s'esdevé algun defecte formal de nul•litat durant la tramitació.

En qualsevol cas, presentar-les per tal d'allargar el procediment.

4.- Resolució de l'expedient.

La resolució de l'expedient decideix de manera definitiva sobre les al•legacions presentades, les estima o les inadmet i imposa una sanció.

A diferència dels anteriors que eren actes de tràmit, aquest és un acte administratiu definitiu i esgota la via administrativa. Per tant, presentar el recurs ja no allargarà el procediment, si bé es pot demanar la suspensió de l'executivitat de la sanció.

5.- Recurs de reposició i sol•licitud de suspensió de la sanció.

Aquest recurs de reposició s'ha de presentar en el termini d'un mes, a comptar des de l'endemà de la notificació.

S'hi poden invocar de nou qüestions substantives i qüestions formals, i es pot sol•licitar la suspensió de l'execució de la multa (qüestió a valorar segons el cas).

Si qui resol es el màxim òrgan en la jerarquia de l'administració actuant (per ex. alcaldessa en el cas d'un ajuntament) el recurs s'anomena de Reposició i es presenta davant d'aquesta. Mentre que si qui dicta la resolució té un superior (per ex. una directora general del departament de seguretat ciutadana de la Generalitat té la consellera per damunt seu) aleshores el recurs s'anomena d'Alçada i es presenta davant el superior jeràrquic amb el mateix termini i contingut que l'exposat per al recurs de reposició.

En quant a la suspensió de l'executivitat de la sanció (és a dir no haver de pagar la multa mentre es tramita el recurs), cal dir que es demanda dins el mateix recurs de reposició i que, un cop demanada, opera el silenci positiu en 30 dies (és a dir, si no ens contesten és que accepten la suspensió; ara bé normalment es gira una liquidació de la multa que va generant descomptes o recàrrecs depenent si es paga dins determinats terminis, caldrà estar a cada ordenança). Per reforçar la sol·licitud de suspensió podem proposar aportar garanties (les admeses en dret: fiança, aval bancari o personal, etc.)

6.- Resolució expressa del recurs o silenci desestimatori.

El recurs de reposició es pot resoldre de manera expressa, amb una altra resolució de l'ajuntament; o bé de manera tàcita, si en el termini d'un mes des que es va interposar el recurs l'ajuntament no ha resolt.

- Resolució expressa.- estima o desestima el recurs.
- Resolució tàcita.- estarem davant d'un silenci administratiu que, en tractar-se d'un recurs que impugna una resolució, té sentit negatiu, és a dir que s'entén que desestimen el recurs.

Pel que fa a la sanció definitivament imposada un cop resolt el recurs expressament o per silenci negatiu, tenim diferents possibilitats segons les ordenances, per evitar el pagament immediat de la multa:

- a) La possibilitat sempre de demanar aplaçaments, fraccionaments o compensacions, si fos el cas, derivada de la normativa general tributària i de recaptació.
- b) La possibilitat, sols en algunes ordenances, de substituir la multa per treballs comunitaris, si bé la jurisprudència té establert que -excepte la ciutat de Barcelona per aplicació del règim legal derivat de la Carta de Bcn-, la resta de consistoris no tenen competència per imposar penes diferents a la multa. A banda de valorar amb la jurista les opcions que això pot donar en un recurs contenciós, també es pot valorar políticament que la militància de la CUP demani a entitats socials certificar com a treball comunitari les hores esmerçades en suport a la PAH, banc d'aliments, cooperatives, etc. on ja es vingui col·laborant abans, negant-se així a pagar ni multa ni fer treballs comunitaris. Si bé aquesta opció caldrà valorar-la individualment atenent als perjudicis que puguin causar a cada persona un possible constrenyiment patrimonial sobre els seus béns i salaris.

En darrera instància si no són aplicables al cas concret les opcions anteriors i cal assumir el pagament, serà millor fer-ho abans que s'iniciï la via executiva contra els subjectes sancionats, ja que tan sols farà que sumar recàrrecs al import inicial.

7.- Via contenciosa administrativa (davant el jutjat).

Si la resolució del recurs no ens resulta favorable, s'obren dos terminis diferents per interposar el recurs contenciós administratiu al Jutjat Contenciós (d'àmbit provincial), segons si hem obtingut una resolució expressa o si ha actuat el silenci administratiu:

- Dos mesos: si impugnem una resolució expressa.
- Sis mesos: si estem davant d'un silenci administratiu (essent recomanable accionar sense esperar una resolució expressa tardana, perquè ens estalviem algunes taxes).

En tot cas, la interposició del recurs en via jurisdiccional s'ha de valorar perquè constitueix una despesa important en taxes judicials i en treball de la jurista, així com perquè, en cas de perdre el plet, ens podrien imposar les costes en alguns casos (significa pagar la minuta de l'advocada i pèrit contraries).

Països Catalans, desembre de 2012.

Comissió de Juristes de la CUP
Secretaria d'Assessorament del SN